

Sajtótájékoztató a Magyar Tudományos Akadémián

A Magyar Tudományos Akadémia elnökségének tevékenységéről, idejéről, az Akadémiai Kiadó 1977. évi terveiről, valamint a Magyar Tudomány című folyóirat új feladatairól tartott sajtótájékoztatót kedden az MTA tudósklubjában.

Tamásy István akadémikus egyebek között elmondta, hogy az Akadémia elnökségének idejében szerepel az alkalmazott matematika és a magkutatók eredményeit tárgyaló helyzetlemzések elkészítése. Az elnökség nemcsak az egyes tudományágak helyzetét kívánja megvizsgálni az idén, hanem 1978 végéig értékeli valamennyi tudományos osztály fejlődését, tevékenységét.

Az Akadémia testülete az

idén is fontos tudományos-politikai és tudományszervezési kérdéseket tárgyal meg. Értékeli az MTA 1970. évi szervezeti reformja végrehajtásának tapasztalatait és kidolgozza az ezzel összefüggő, soronlevő feladatokat. Elemzik, hogy miként valósították meg az Akadémia közművelődéssel kapcsolatos elképzeléseit. A közeljövőben az MTA elnöksége együttműködési megállapodást köt a TIT elnökségével a közművelődési kutatási eredmények gyorsabb, szervezettebb megismertetése, népszerűsítése érdekében.

Az Akadémia ez évi közgyűlését május 4-6-ra hívják össze. Az MTA idejéről közgyűlése három napig tart.

Az Akadémiai Kiadó ez évi terveiről Bernát György igazgató tájékoztatta az új-

ságírókat. Az idén 700 kiadvánnyal jelentkezik a kiadó. Rendszeresen közreadják a kiemelt kutatások legfrissebb eredményeit, megjelentetnek átfogó, összegező tudományos munkákat, folytatják a társadalmi-, történelmi hagyományokat feldolgozó sorozatokat, kiadványok közzétételét, s jó néhány, a tudomány népszerűsítését, a közművelődés fejlesztését szolgáló mű is szerepel a kiadó terveiben.

Köpeczi Béla akadémikus a Magyar Tudomány című folyóirat új szerkesztési elveiről, tartalmi változásairól beszélt. Egyebek közt elmondta, hogy a tudományos értelmiségnek szóló kiadvány nagyobb szerepet vállal a jövőben a tudomány eredményeinek népszerűsítésében, a köztudat formálásában. (MTI)

Mennyit aratunk?

Termelget, termelget a magyar mezőgazdaság, s mondjuk meg rögtön, nem is rosszul. Sőt, ha saját múltjához viszonyít, imponáló a fejlődése is. Mert nem vitás, gabonából és kukoricából tömegben és terméshozamban is lényegesen több az 1971-1975-ös évek átlaga, mint az előző öt esztendőé. És azonnal hozzátehetjük; ez mindenekelőtt annak a nagyüzemi gazdálkodásnak köszönhető, amelyhez a kommunista párt mutatta, egyengette az utat.

Rettenő mélyről indultunk. Ha azt vesszük, hogy a felszabadulás előtt a Tiszától keletre fekvő fekete-földeken is istenáldásként fogadták a 8-9 mázsás holdankénti búzatermést, akkor ma igazán tekintélyes magasságba jutottunk a hetvenes évek első felének hektáronként 33,2 mázsát adó átlagával.

Igaz, a szövetkezeti összefogás, a Szovjetuniótól kapott intenzív búzafajták meghonosítása, a magyar nemesítők kintartása, a növényvédők szerepe és műtrágyák fokozottabb alkalmazása megkapó eredményt hozott. Bűnt követnénk el azonban önmagunkkal szemben, ha most már leülnénk nagy elégedetten, és pipázással megdicsekvelés töltenénk az időt. Mert az igaz, hogy hazánkban 1974-ben 37,5 mázsa búzát arattunk egy hektár bevetett földről, de tudnunk kell, hogy ugyanakkor az NDK-ban 43,3, Franciaországban 46,1, Hollandiában pedig 57,4 mázsa hektáronkénti átlagtermetet produkáltak. Talán a németalföldi parasztok jobban tudnak imádkozni? Vagy a földek hálásabbak arra felé? Valószínűbbnek látszik, hogy a magas hozamok elérését létkérdésként fogják föl és ennek megfelelően gazdálkodnak.

S ha már az átlagtermésnél tartunk, álljunk meg egy cseppet. Hiába takarít be az egyik termelőség szövetkezet európai színvonalú magas átlagtermetet, ha a másik — hasonló adottságokkal — csak ennek felét éri el! Magyarul: ha Csongrád megyében tavaly a viszonylag megfelelő időjárás közepette is csak öt gazdaközösség tudott

fölmutatni ötvenmázsás búzatermést, 21 pedig 30 mázsa alatt termelt, akkor aligha várható, hogy fölzárkózunk az élvonalba. Most minden létező illetékes „az indokolatlanul nagy szóródás” okait keresi. Reméljük meg is találják. A mindössze 460 hektár földdel bíró gyáláriai Komszomol Tsz elnöke elismerte a múlt hét végén tartott zárszámadó közgyűlésen: nem belvív, szélvihar, jégeső és egyéb „istencsapás” a gyenge eredmények magyarázata, hanem az, hogy rossz volt a vetőmag és kevés a műtrágya. Ezért és csakis ezért kell az egyébként igen szorgalmas tagságnak mintegy 400 ezer forinttal kevesebb közös jövedelemmel beérnie.

Az okokat elemezte, boncolgatta legutóbbi ülésén a Szeged városi pártbizottság is. Megállapította, hogy a város közös gazdaságainak többsége a megye jó szövetkezetei közé tartozik, nemcsak az, hanem a képtelen összezsúfolni magát. Ma már tartóhatatlan a 29 mázsás búzatermés, annál is inkább, mert például a Felszabadulás Tsz máholnap megközelelti ennek a kétszeresét. A gyengén gazdálkodó térszékben az a legfőbb hiba, hogy a szervezés és az irányítás igen alacsony színvonalú. Elég általános vélemény — politikai felelősök, szakemberek, igényes szövetkezeti gazdák hangsúlyozzák ismételtelen —, hogy a „Jézus szíve” tsz-eknek nincs jövőjük. A mindig többre, jobbra törekvők nem nézhetik tétlen közömbösséggel, hogy egyes közösségekben bőven osztogatják a javakat, van szőlő, lágú kenyér, mézesdió, ebből azonban a népgazdaságnak vajmi kevés a haszna. Sőt ahol a szűkebb csoportérdeket az egész lakosság érdekei fölé helyezik, ott az egyéni boldogulás sem lehet tartós, megalapozott. Ezért mind többen ajánlják, hogy az elavult szemlélettel és módszerrel irányított, csak vegetáló tsz-ek egyesüljenek valamely erősebb, eredményesebb közösséggel. Ezt a lépést természetesen nem szabad erőltetni, hisz a „kénytelen nem örömet” dologban kevés a köszönet. A fejlődésben megrekedt gazdaságok tagjainak kellene végre körülnézni saját portájukon, s a tanulságok levonása után valószínűségi érdekeiknek megfelelően dönteni.

Dr. Szánier Imre, a Gabonatermesztési Kutatóintézet igazgatója úgy véli, máholnap nevéstéges dolog lesz minden termelési sikertelenséget a kedvezőtlen időjárásra hárítani. Ennek a tájnak is megvannak a sajátosságai, amelyekkel „számol az okos elme”. Ami egyik évben átok errefelé, az a következőben akár áldás is lehet. Szeged és környéke — mint tudjuk — a legmélyebb része az országnak, ide gravitál az összes árvíz és talajvíz. Ezért is okozott oly sok bajt, késedelmet az 1975-ös vizes esztendő. De az is szinte bizonyos: ennek köszönhetjük, hogy Csongrád megyét 1976-ban nem sújtotta annyira az aszály, mint más vidékeket. A talaj ugyanis annyi nedvességet szívott magába, hogy még egy év múlva is képes volt éltetni a szárazságtól gyötört kultúrákat. Aligha lehet mással magyarázni azt, hogy egész sor gyengén produkáló tsz ellenére búzából 39 mázsás termetést értünk el, többet az országos átlagnál.

Tapasztalatok igazolják, hogy igenis megteremtethető a viszonylag magas hozamok föltételei. A vetésidő jó megválasztásával, minőségi vetőmagokkal, új fajták beállításával stb. jelentősen növelhető a búzatermés. Csupán az időbeni fejtrágyázás 2-3 mázsás többletet hoz. Az eddiginél jobban csökkenthető a szemvesztés is, csak megfelelő fajtakiválasztás és idejében kijavított gépek kellene hozzá, hogy 4-5 nap alatt le lehessen aratni. Korszerű munka- és üzemszervezésen múlik minden — szokták mondani. Dr. Faragó László tudományos kutató saját intézete nevében felajánlotta, szívesen segítenek ott, ahol igényt tartanak rá. Nem pénzért, hanem attól a meggyőződéstől vezérelve, hogy ahol ma nem lépnek, ott holnap menthetetlenül lemaradnak. Ahhoz, hogy ebben az esztendőben megszünjenek a nagy terméskülönbségek és a tsz-ek túlnyomó többsége elérje legalább a 38-40 mázsás búzatermést, elengedhetetlen a tudomány vívmányainak alkalmazása. S Szegeden ezért nem kell messzire menni.

F. N. I.

Új csarnok Ferihegyen

A Ferihegyi repülőtér rekonstrukciója során elkészült az új induló utascsarnok, amelyet kedden nyitottak meg a közönség előtt.

Az új csarnokba külön járaton juthatnak be az utasok, de megközelíthetik a régi központi utascsarnokból is. Az induló utascsarnokban automata mérlegekkel — és szállítószalagokkal 14 jegykezelő pult kapott helyet: valamennyi pultnál minden járatra van jegykezelés. A két első pultot a csoportosan utazók részére

tartják fenn — a hozzájuk kapcsolódó csomagszállító szalagok sebessége kétszerese a többinek — annak érdekében, hogy gyorsítsák a forgalmat. Az utolsó két jegykezelő pult a „túlsúlyos utasoké”, azoké, akik a meghatározottnál nagyobb csomaggal indulnak útnak, és ezért külön kell fizetniük. Az indító utascsarnokhoz kapcsolódik az útlevel- és várnévkönyv-kezelés — amit egyébként ugyancsak bővítenek — valamint a korszerű berendezésekkel felszerelt csomagelosztó.

Befejeződött az élelmiszer- ipari tanácskozás

Kedden a Vasas-székházban véget ért a kétnapos élelmiszer-ipari tanácskozás, amelyet a MEM rendezett: élelmiszer-ipari üzemi vezetők, szakemberek vitatták meg az idej feladatokat.

A tanácskozáson dr. Kovács Sándor mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter-helyettes arról szólt, hogy az üzemek csakis akkor tudják teljesíteni az elmúlt évinél 6 százalékkal nagyobb termelési előirányzatukat, ha elegendő nyersanyagot kapnak a mezőgazdasági termelőktől. A tervek szerint a mezőgazdaság fedezi a szükségleteket, hiszen az ipari üzemeknél nagyobb arányban, 8 százalékkal fokozzák a termékkibocsátást. A növekedés azonban nem arányos, a növénytermesztők az előirányzat szerint nagyobb mértékben fokozzák a termelést, mint az állattenyésztők, s ehhez az ipari feldolgozóknak alkalmazkodniuk kell.

Az élelmiszeripar 1977-ben 30 százalékkal nagyobb beruházási eszközökkel rendelkezik, mint tavaly. A szelektív iparfejlesztés politikája idén segíti ezt az ágazatot, és kiemelt módon támogatja a lakossági ellátás szempontjából fontos beruházási programokat. Az állami támogatásra szükség van, miután a bővített újratermelés, valamint a korábbi években mutatkozó lemaradás csakis így valósítható meg, illetve mérsékelhető. De az is kétségtelen, hogy az üzemek önfinanszírozási lehetősége is nagyobb lesz idén, az elmúlt évinél. Olyan beruházások is vállalati hatáskörben valósulnak meg — például ezergonon hűtőtároló, növényolaj-ipari üzem stb., amelyek néhány évvel ezelőtt egyértelműen állami nagyberuházásnak számítottak.

tak, és mint ilyenek, kiemelt támogatást élveznek.

A tanácskozáson 22 hozzászólás foglalkozott az élelmiszer-ipari termelés helyzetével. (MTI)

Jóváhagyták munkatervüket Ülésezett a szövetkezetek koordinációs tanácsa

Tegnap délelőtt Szegeden, a MESZÖV tanácstermében ülésezett a Csongrád megyei szövetkezetek koordinációs tanácsa, Szűcs Józsefnek, a megyei párt-vegrehajtóbizottság tagjának elnöklétével. Első napirendi pontként a koordinációs tanács ágazati vezetőinek tájékoztatója hangzott el a kongresszusi határozatokról és feladatokról. Az előadásokat Jenet Lajos, a KISZÖV alelnöke, Vass Imre, a MESZÖV elnökhelyettese és Szűcs József, a TESZÖV elnöke tartotta.

A tanács meghallgatta és elfogadta az 1976-os évi munkáról készült beszámolót. Tavaly a háztáji gazdálkodás, illetve a kisárutermeletés fokozására a tanács felhívást fogadott el, s juttatott a három ágazat valamennyi érdekelt egységéhez. Megszervezte a nemzetközi szövetkezeti napot, a szentesi Árpád Tsz-ben.

A kialakult hagyományoknak megfelelően a három szövetkezeti ágazat küldött

gyűlése mellett működő nőbizottságok megszervezték az együttes ülésüket, amelyen jelentős témákat tárgyaltak meg, így a Csongrád megyei szövetkezetekben dolgozó nők munkában való részvételét, anyagi és erkölcsi megbecsülésük tapasztalatait.

A tegnapi tanácskozás elfogadta az idej munkatervét is, ami tartalmazza többek között a koordinációs tanács intézkedési tervét, a kongresszusi határozatok megvalósítására, a szövetkezeti és az ágazati törvények módosításából adódó feladatokat, az új törvények és rendelkezések alapján az idej nemzetközi szövetkezeti nap megünneplését, a közművelődés helyzetéről, tapasztalatairól szóló beszámoló készíttetését, megvitatását.

Idén szeptemberben a koordinációs tanács napirendre tűzi többek között a szocialista versenyek és brigádmozgalom idej tapasztalatainak megvitatását, a három

szövetkezeti ágazatban dolgozó fiatalok helyzetéről készülő anyag vitáját is.

Ki a legügyesebb szakmunkástanuló? Ma kezdődnek a megyei versenyek

Lázás készülődés, gondos szervezőmunka után ma, szerdán kezdődnek meg a Szakma Kiváló Tanulója versenyek Csongrád megyei döntői. Ezek közül a Móra Ferenc Ipari Szakmunkásképző Intézet hetet, a 624-es pedig négyet rendez. A kéziszedők és könyvkötők az iskolai döntőt követően országos versenyen indulnak, mivel oktatásukkal csupán a 624-es intézet foglalkozik a megyében.

A hegesztőtanuló a Gyár-és Gépszerelő Vállalat algyői üzemének tanműhelyében ma állnak asztalhoz, őket követik holnap, csütörtökön a Volánnál a karosszérialakatosok, és a DELEP-nél a szerkezetlakatosok. Utóbbi vállalat bonyolítja le még az

ács-állványozók (a központi tanműhelyben), a központi fűtés-szerelők (február elsején, ugyancsak a központi tanműhelyben) és a kőművesek (holnapután, az épülő pályaválasztási intézetnél) versenyét is. A víz- és gázvezeték-szerelők a Móra Ferenc szakmunkásképzőben találkoznak február másodikán.

A 624-es intézet által rendezett döntők programja: a cipőfelsőrész-készítők holnap, a cipőgyárban, a női fodrászok 30-án a Nagy Jenő utcai üzletben, a férfiszabók február másodikán a ruhagyárban, a női szabók pedig a Szegedi Ruházati Szövetkezetnél versengenek.

Elsőnek lenni egyik szak-

mában sem lesz könnyű, hiszen a kőművesek és a női szabók közül tizenketten, a cipőfelsőrész-készítők táborából kilencen versengenek, de a többi mesterség tanulója is legalább hatan-hatan indulnak. Az első helyezettek természetesen tovább léphetnek; az országos döntőkre tavasszal, az iskolaidény vége előtt sor kerül. Már bizonyos, hogy amint tavaly, idén is rendeznek országos döntőt Szegeden. Itt versengenek majd az ács-állványozó, a festő és mázó, valamint a kőműves tanulók. A tantárgyi országos versenyek (a megyei döntőkre február 9-től kerül sor) közül kettőt rendez a Móra Ferenc Szakmunkásképző.